

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNA
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Vrăjitorii

(†) Indiscutabil, poporul român s'a născut și format dela început — *creștin*. E tot atât de vechiu poporul român, ca și creștinismul.

E de mirat dară, cum, cu toată vechimea creștinătății noastre, multe datini păgâne și multe superstițiuni s'au perpetuat la poporul nostru, până în ziua de azi.

Aceasta o putem atribui în mare parte și inculturii poporului nostru.

Și pentru incultura poporului, noi, adesea prea cu multă ușurință, punem vina pe vremuri, pe asuprirea dominațiilor streine etc. etc. cari, netăgăduit, au avut și ele înrăurire stricăcioasă asupra evoluției culturale a poporului nostru.

Dar, în același timp, trebuie să ne recunoaștem și păcatul nostru și în special a unei părți a preoției care nu totdeauna a fost la culmea chemării sale și care încă și azi ține în rătăcire poporul cu datini păgâne, cu felurite superstiții și credințe desarte în strigoi, în spirite necurate, în farmece, etc. etc.

Și aceasta cu scopul urât de a exploata credulitatea poporului, a-și face averi și a se ridica pe sine în fața poporului.

Acești preoți-vrăjitori, nu numai că păcătuiesc contra sufletului lor — dacă au suflet bun — dar fac de ocară în fața poporului naiv pe colegii lor preoți vrednici și ne fac pe toți de râsul lumii civilizate.

Voiu aminti numai câteva exemple. Am cunoscut înainte de războiu un crâșnic gr.-cat. care nu știa cum a ajuns preot. Acest preot în scurtă vreme s'a ridicat cu vrăjitoriile lui atât de mult încât alergau la el din cei mai îndepărtați munți oamenii, ca la lacul Vitezda. Unul, să-l scape de o boală, altul să-l mântuească de cutare vrășmaș, altul ca să poată câștiga cutare proces; o femeie, ca să-și poată mărita fata după cutare fecior, etc. etc. Nu era boală,

nu era proces, nu era între oameni nici un fel de năcaz, pentru care „călugărul” să nu aibă vre-o molitvă, vre-o slujbă făcătoare de minuni.

Avea în permanentă „isop” din care adăpăseră soldații Romani pe Mântuitorul; avea totdeauna apă din „lacul Siloamului”, „lapte din țâțele Maicii Preceste”, etc. etc.

La începutul războiului se duce o biată femeie la vrăjitorul acesta și plânge, că fata ei e pe patul de moarte, deoarece drăguțul ei a plecat la războiu. Să facă ceva, ca să vină feciorul acasă, că se prăpădește biata fată. Călugărul îi promite cu toată siguranța că-l aduce acasă cât de curând. Ii spune apoi femeii, că Marți dimineața să meargă la pădure, unde se întâlnesc trei părao și când va lovi cea dintâi rază de soare să ia apă într-o sticlă și să i-o aducă lui să „o slujască”.

Când îi aduce femeia apa, îi prescrie nu știu câte mătâni și rugăciuni; ia apa și-i spune că Vineri dimineața să vină după ea, că „va fi gata”. Vineri dimineața merge femeia cu felurite daruri și cu mare nădejde la preot după „apa slujită”. Călugărul ia sticla, se duce cu ea la fereastră, se uită îndelung la ea, o scutură de câteva ori și cam mahnit spune femeii, că e lucru greu, apa încă nu-i „gata” cum se cade, dar să vină Marți dimineața când se împlinește săptămâna și atunci, de *bună seamă* va fi „gata”.

Vine muierea și Marți dimineața, sigur iar nu cu traista goală, apa era perfect de isbăvitoare și îi spune cum să se spele fata cu ea, cum să bea și cum să facă cu apa aceasta ceva plăcintă și să le trimită la fecior pe front, căci cum va mânca din plăcintă îndată îi vor da drumul din oaste.

Cum s'a făcut cum nu, fata în scurtă vreme și-a dat în petece cu alt fecior, s'a făcut sănătoasă, a uitat pe drăguțul din oaste și până la sfârșitul războiului a avut și doi copii nelegiuiți. „Călugărul făcător de minuni” în timpul răs-

boiului adunase atâta sumedenie de coroane și taleri de argint, că le măsură cu cupa; bani de hârtie nu primea, că nu erau „bine primiți”. Își umpluse casa cu atâtea țesături și covoară scumpe dela femeile din munți, că era o adevărată expoziție casa lui. Pivnița plină de fel de fel de buturi. Cămarile pline de brânzături, unt, slăină și alte bunătăți.

Și se vorbește că acest călugăr fericeste și astăzi o parohie gr.-catolică.

Am cunoscut apoi un alt „pravilist” renumit; un vrăjtor — sfințit, un preot bătrân.

Și la acesta alergau năcăjiții din cele mai mari depărtări. Pururea vedeai cară și curtea lui plină de oameni, cari, până să le vină rândul la „slujbe” și la „pravilă” lucrau precotesci cănepa și lăna, iar preotului fânul, secera, etc

Acesta se mulțumea dela bolnavii cari nu puteau fi aduși la el, să i se aducă ismenele și cămășile, dela femei poalele și iile, ca pe acestea să geschidă „Pravila” și acestea să le ducă în biserică ca să „slujască pe ele”.

Și cu aceasta a adunat cômori nenumărate.

Alt caz mai recent. Un năcăjit de om are femeia cu o boală incurabilă. A cheltuit pe la doftori și spitaluri tot ce a avut, avere de circa 150000 lei. În desnădejdea lui, auzind de vrăjitorul acesta, a alergat la el în depărtare de circa 120 klm.

Își plânge năcazul. Ii spune vrăjitorul că de unde-i provine boala și de bună seamă pentru o bună plată îi spune și receptul: să meargă în 9 sate și din fiecare sat să cersască atâta fâină de grâu, cât trebuie la o prescură. Să facă apoi 9 prescure și să le ducă în 9 sate la 9 preoți să le slujască toți într'o zi de Marți și femeia de bună seamă se va vindeca.

Zice bietul om năcăjit: Părinte îmi este foarte cu greu să alerg 9 sate de două ori. Mi-a-și face cu rost de atâta grâu, cât trebuie la 9 prescure, chiar dacă l-ași alege fir de fir pe masă.

— Nu, nu, nu se poate, iubite creștine, îi replică vrăjitorul. Așa se arată din „sfânta carte” și așa mi-a soptit Duhul sfânt să-ți spun.

Un om sărac lipit pământului, bătrân și năcăjit, face la vrăjitor o cale de cel puțin 120 klm. Să cutreere 9 sate după fâină; să cutreere alte 9 sate pe la preoți, să plătească la vrăjitorul, apoi la 9 preoți, la 9 cantori și 9 crâsnici.

Nu-i aceasta adevărată hoție?

În fine, încă o muștră de vrăjitor.

Cătră sfârșitul iernei își face apariția în parohia lui, în chip epidemic, gripa. Pentru acest

vrăjitor nu-i e greu a-i găci leacul sigur. „Slujbele” lui, absolut vindecătoare. Și publică poporului, că oricare se îmbolnăvește, să-l cheme numai pe el, dar *nici unul să nu meargă la medic*, căci boala aceasta nici un doftor nu o poate vindeca, numai *slujbele* lui.

Întâmplarea a voit ca totuși medicul să meargă în acea comună nechemat. Auzind de un bolnav greu îl cercetează și spune că boala eventual se termină cu moartea pacientului, fiindcă n'a fost chemat — medicul — la timp.

Căsenii spun, că nu i-a lăsat preotul să-l cheme, ci i-a făcut el *slujbe*.

Întâlnind mai târziu medicul pe acest preot, îl întreabă, cum de dânsul oprește pe oameni a-l chema la bolnavi, chiar în cazuri de boale epidemice?

Vezi dle doctor, îi răspunde vrăjitorul nostru: *lasă-mă să trăesc și eu*. Din slujbele acestea mai capăt și eu câte ceva.

— Bine, dar bolnavii acestia pot muri, îi replică medicul.

— Cu atât mai bine, zice preotul, înmormântările îmi aduc și mie câteva sute de lei, că-mi prind bine în scumpetea aceasta. Și de altcum, *sunt prosti destui*, nu-i nici o pagubă, dacă mai și mor dintre ei.

Am descris acestea patru tipuri de vrăjitori, cât se poate de rezumat, fără pretenția de a le fi spus toate mirozaniile lor.

Și sunt astfel de vrăjitori în toate eparhiile și unite și neunite. Ba am cunoscut chiar un protopop, care tăia cu foarfecile și vindeca după centimetru dintr'un felon vechiu „brăul Maicii Preceste” care apăra de toate nevoile pe cei ce-l cumpărau și-l purtau la sine. Rog deci organele bisericilor românești să crueze pe acești păcătoși și să pună capăt acestei pacoste ce apasă poporul nostru lesne crezător și fără nici o milă și fără nici o considerațiune să fie dați afară din cler.

Punerea pietrei fundamentale la biserica din Mănăsturul-Ungurese

Ziua de 19 Iulie 1925 a dat un nou prilej de afirmare puternică a credinței strămoșesti în biserica noastră ortodoxă. În această zi s'a sfințit piatra fundamentală a bisericii ce se va edifica, s'a pus fundamentul unui nou locaș de lumină și mângâiere în aceasta comună.

Cu toate că timpul ploios nu a prea favorizat măreția serbărei, totuși cu mare interes și dragoste au participat un mare număr de țărani, preoți și intelectuali din loc și din jur, care au dat un colorit înălțător solemnității.

După oficierea serviciului divin, săvârșit de protopopul Aurel Munteanu și de preoții Alex. Boeriu din loc și pr. Cramic din Bica-română, s'a purces la ceremonia sfințirii pietrei fundamentale, în care s'a pus un act comemorativ, semnat de protopopul tractului, preotul local, primpretorul plasei Huedin și de alți intelectuali, precum și de membri comitetului parohial.

Seria cuvântărilor rostite cu această ocaziune, a deschis-o păr. protopop. Aurel Munteanu, arătând importanța deosebită a acestei solemnități divine și roadele sufletești de care se nutrește poporul cu prisos. într'un locas frumos, ridicat întru preamărirea Creatorului.

În cuvinte pline de elan și tărie sufletească păr. local parohul Alex. Boeriu îndeamnă credincioșii la muncă fără preget pentru desăvârșirea lucrărilor începute.

Și de astădată, ca și în trecut, primpretorul plasei Huedin Oct. Miron, a manifestat o deosebită interesare pentru operele culturale și mai ales bisericesti. Prin cuvinte înălțătoare, arată marea importanță a bisericei românești în decursul timpurilor.

După terminarea solemnităților a urmat un mic banchet, unde între alții au cuvântat păr. protopop A. Munteanu pentru Familia Regală, păr. paroh din loc Alex. Boeriu pentru sănătatea și îndelunga fericire a P. S. Sale Episcopului Ivan și pentru dl. Ministru Lăpedatu, primpretorul Miron pentru dl. prefect și subprefect al județului, păr. ref. Nagy I. în numele credincioșilor ref. din loc, păr. Toader, înv. Chiuhan ș. a.

După banchet a urmat o frumoasă reprezentație teatrală, executată de tinerimea din loc. S'a jucat cu mult succes cunoscuta piesă: „Pe aicea nu se trece”.

Deși poate, în marile preocupări zilnice solemnitățile dela 19 Iulie în comuna Mănăstur, par a fi de puțină importanță, totuși acest act de început de zidire a unei noi biserici românești, este o scântelire nouă de lumină vie care va străbate adânc în viața încă sbuciumată a țaranului nostru.

Meritul principal în această acțiune frumoasă revine la locul cel dintâi preotului local Alex. Boeriu.

Inițiativa dsale nu poate decât să-i aducă mulțumire și mângâiere sufletească, iar pentru acei care încă nu au străbătut această potecă în spre propășire un stimulent puternic de a-l urma.

Corespondent.

Un preot vrednic

Cu prilejul serbărilor jubilară dela Brașov, s'a găsit printre mulții fosti elevi ai liceului ce poartă numele marelui arhiercu Șaguna, m-deosebi, unul, care prin spontaneitatea și mărima gestului său s'a făcut vrednic de stima și admirația tuturor: *preotul Ion Maximilian* dela Stupini.

Harnicul preot ardelean, a regăsit cu prilejul serbărilor cari au însuflețit fără îndoială toată lumea, momentul sufletesc ce l-a ridicat mult deasupra egoismului strămt al zilelor de astăzi, antrenându-l să doneze prin testamentul deja încheiat, liceului, întreaga sa avere, în sumă de *un milion lei*. Spiritul de emulație și jertfă, dovedit prin aceasta de bătrânul și de toți veneratul părinte din Stupini, întrece cu mult porțiile unui asemenea act obișnuit. Dărnicia preotului Ion Maximilian comportă o deosebită semnificație, deoarece ea nu se înfățișează numai ca o virtute de circumstanță, ca o ambiție vană a unui proaspăt îmbogățit în sau după urma războiului, care din prea multul ce-l are s'ar îndura să dea ceva și pentru „cultură”. Nu aceasta e semnificația gestului frumos și larg al omului cu buclele de argint, — mărturie a unui trecut de luptă demnă pentru popor. Ci, oîranda lui Ion Maximilian este înainte de toate rezultatul acelei educațiuni pe care a imprimat-o liceul A. Șaguna din Brașov în sufletul numeroaselor generațiuni de școlari cari s'au perindat pe sub portaurile sale dela anul 1850 încoaie.

Fie că această, unică în felul său, pildă să slujească drept avestiment și acclora cari deși au, înzecit mai mult decât modestul preot din Stupini, nu au dat totuși încă nimic pentru binele și propășirea neamului românesc. Acestia să nu dea oîrandă pentru cultura românească, totul cum a făcut-o preotul dela Stupini, ci numai cât aruncă ei într'un an pe lux și pe alte hatiruri inutile, ar fi și acesta un dar, vrednic de pus pe aceeași listă, pe care figurează vrednicii donatori dela Brașov în frunte cu *Ion Maximilian*. (Din „Tel Rom.”)

Societatea ortodoxă națională a femeilor române

— FILIALA CLUJ —

RAPORTUL

Prezidentei Doamna ELENA P. VOITEȘTI asupra activității acestei filiale de la înființare până astăzi (20 Aprilie 1920 — 1 Iulie 1925) prezentat la CONGRESUL Societății ținut în București la 26—29 Iunie 1925.

(Continuare).

A lucrat doamna Comșa energic și perseverent pentru strângerea de fonduri, aproape singură neajutată de comitet, și dacă filiala s'a putut menține cu toate greutatea ivite, e grație Domniei Sale și P. S. Sale Părintelui Episcop Nicolae Ivan.

Când energia ne-a revenit, ne-am grupat din nou în jurul patronului nostru, ne-am întărit cu forțe noi, cu dragoste pentru opera ce urmărim, și așa, comitetul s'a reconstituit în Februarie a. c. E format astăzi din 23 de doamne și 6 bărbați de încredere, cari toți lucrează acum cu dragoste, devotament și stăruință sub ochiul ocrotitor al patronului nostru.

Adoptând statutele societății ortodoxe, era natural să adoptăm punctele sale de vedere. Totuși, dat fiind condițiunile speciale în care se găsește orașele din Ardeal și mai ales Clujul, mijloacele pentru ajungerea scopului nu mai pot fi aceleași.

Este în Cluj o singură bisericuță românească ortodoxă ale cărei umile ziduri povestesc cu durere greutatea și sbuciumul prin care au trecut bătrânii cu inimă românească pentru a o păstra. Acest sfânt locaș este însă prea mic pentru a aduna în sânul lui toată suflarea românească din Cluj. Trebuia prin urmare ca în vechiul Cluj al Magnaților, în Clujul în al cărui centru se înalță mândră și impunătoare o catedrală catolică, în Clujul devenit astăzi centrul intelectual românesc al Ardealului să ne gândim a ridica un monument falnic al ortodoxismului. Așa dar, toate gândurile și toată activitatea noastră s'au îndreptat dintru început spre ridicarea catedralei ortodoxe.

Avându-se în vedere că construirea catedralei necesită sume mari, cari nu se pot aduna într'un timp scurt, și pentruca sufletele creștinești să se poată aduna în locașul Domnului, pentru a-L

preamări, comitetul a luat hotărîrea ca înainte de toate să restaureze bisericuța existentă, care mai târziu va rămâne monument mult grăitor a vremurilor de umilință prin care i-a fost dat să treacă.

Ca rezultat al activității în comun a filialei și a Consistorului, am ajuns să avem astăzi o bisericuță drăguță, curată, simplă și modestă, însă mult neîncăpătoare pentru toate sufletele românești.

Cred că după monumentul dela Mărășești, catedrala din Cluj este cel mai însemnat monument al României întregite. Acolo unde se înalță iruiașe turnurile bisericilor de diferite rituri, unde răsună glasul clopotelor tuturor confesiunilor, turnurile bisericuței vechii sunt prea mici, prea modeste, iar glasul clopotelor ei prea închis, prea înăbușit. Ne trebuie un monument ialnic impunător, cu cupole mari predominant, cu clopote al căror glas să străbată văzduhul, repetând de-a lungul vremurilor victoria noastră și să fie urmașilor noștri simbol și confirmare a împlinirii visului nostru de secol. Mulți oameni de bine au înțeles necesitatea aceasta și ne-au ajutat.

Când ideea ridicării catedralei a început a încolți în toate gândurile, fostul ministru dl Octavian Goga a sprijinit-o puternic, iar când aceiași idee a început a se întrupa, prin prețiosul sprijin al dlui ministru Alexandru Lăpădat, vedem pe fiecare zi sporul lucrărilor.

În Octombrie 1923 s'a pus piatra fundamentală, și de atunci se lucrează perseverent și conștiincios. Partea noastră de activitate în ridicarea acestui monument este numai la urmă: decorarea și înfrumusețarea; pentru asta tot strângem fonduri; am făcut apel la toți bunii români prin liste, registre de colectă care circula și astăzi în toată România și prin vânzarea timbrului cultural creat anume pentru acest scop.

În jurul acestei idei se concentrează toată activitatea noastră, pentru acest scop organizăm baluri, festivaluri, concerte religioase sau de muzică românească.

Paralel cu activitatea aceasta pentru strângerea de fonduri pentru catedrală, comitetul se ocupă și de bisericuța cea veche, împlinindu-i unele lipsuri, care ar trece poate nebagate în seamă, totuși, odată împlinite contribuie la înălțarea suflatească a creștinului închinător.

Comitetul a organizat un cor mixt compus din doamne și domni din societate, care, timp de doi ani a cântat regulat la serviciul divin în bisericuța cea mică. Cu mari jertfe din partea membrilor lui s'a putut menține acest cor, din pricina ocupațiilor multiple ce aveau acești membri cari veniau regulat la repetiții și la liturghie, numai din dragostea pentru biserică.

Reînțemeindu-se episcopia Vadului, Feleacului și Clujului, această și-a format un cor bărbătesc plătit care a înlocuit pe cel mixt benevol. Asta ne-a fost chiar ținta: să deschidem gustul și calea către înființarea unui cor permanent al bisericii ortodoxe și am reușit.

Cunoaștem cu toții caracteristica timpului în care trăim de câțiva ani: o amețeală, o zăpăceală, un sbucium sufletesc, o goană după câștig, la anii pentru a aduna averi mari într'un timp foarte scurt, la alții pentru a împlini nevoile unei familii împovărate; și o fugă aprigă după distracții și petreceri care contrastează și mai mult cu sărăcia morală religioasă în care ne zbatem. Așa sunt vremurile și nu le putem schimba. Totuși, ne-am gândit a procura publicului momente de reculegere, de înălțare sufletească, de chemare la o viață calmă sănătoasă. În vederea aceasta am aranjat în postul Paștilor o serie de conferințe ținute de distinși profesori universitari din Cluj, toate cu subiecte filosofice religioase, dela care fiecare am ieșit cu sufletul încordat, oțelit, și am avut bucuria de a vedea mult tineret ascultându-le cu luare aminte, și suntem siguri că tot auzind cuvintele frumoase și pline de înțeles ale intelectualilor noștri, se vor convinge și tinerii cei mai zăpăiați că cea mai frumoasă aplicare a preceptelor religiunii creștine este o conduită morală și o conștiință curată. Să nu desperăm, sufletul tânăr e maleabil, să știm numai să-i câștigăm încrederea și atunci totul va merge ușor și repede.

După sărbători s'au mai ținut alte conferințe cu subiecte de călătorie la „Locurile Sfinte” și în „Egipt” subiecte foarte potrivite pentru întărirea sentimentului religios.

Tot pentru întărirea părții morale a sufletului românesc, am căutat a sprijini studiul religiunii creștine în școli, recompensând pe acei elevi cari au avut o purtare morală față de superiorii și camarazii lor și cari s'au distins la studiul religiunii. Aceste premii au fost primite

cu entuziasm de directori, de părinți și de copii. Am dat câte unui în fiecare clasă la toate școlile secundare de fete și de băieți din Cluj: cărți de rugăciuni, povestiri morale, povestiri din Viețile Sfinților; am urmat în această alegere îndemnul dior profesori de religie.

Credem că începutul acesta va produce o emulație în sufletul copiilor, și ceace vor face la început în vederea unei recompense, va deveni obicei la ei, și poate că vom reuși a-i îndrepta pe un drum frumos din care să culegă numai roade bune.

Aceasta a fost activitatea noastră: pe de-o parte strângerea de fonduri pentru bisericuța cea mică și pentru înfrumusețarea marelui catedral, iar pe de alta îndrumarea pe o cale morală a sufletelor creștinești, azi înăbușite de greutățile vieții. Pentru această idee vom lucra mereu, ne vom întinde siera de activitate și în alt mediu; dar să nu anticipăm, ne vom mai revedea și vă vom spune ce am mai făcut.

Starea noastră materială nu e prea strălucită, strângerea de fonduri merge greu, foarte greu.

Avem în total 180 de membri; dintre care 31 membri fondatori à 50 lei și unul 1500 lei; 105 membri pe viață à 100 lei; 33 pe viață 200 lei și 16 activi cu o taxă anuală de 20 lei.

Sunt puțini, dar așa este în orașele din Ardeal: aici în vechiul regat toți sunt ortodocși, toți vă dau mână de ajutor. În Ardeal, și mai ales în Cluj, fiecare confesiune își are reunitiunea sa.

Iată simația financiară, din momentul când noul comitet a preluat casa, registrele, arhiva.

(Va urma).

Pelerinajul la Ierusalim

144630

CIRCULAR

Decarece biserica din sf. cetate a Ierusalimului, sfânta Patriarhie și credincioșii ei de acolo trăiesc în mare lipsă și strâmtoare, facem apel la toți camenii de bine și creștinii dreptcredincioși ca să trimită până la 5 Septembrie daruri în bani după cât îi va lăsa inima, la adresa: *Cassa Consistorului arhidieceșan, Sibiu*, ca astăzi să putem veni într'ajutor comunităților ortodoxe din Ierusalim, cari să străduiesc să pă-

streze cât mai curată logea ortodoxă, ocrotirea de veacuri a neamului nostru și să întrețină în cea mai bună stare aceste locașuri sfinte, de închinare pentru întreaga creștinătate, ca astfel să ne putem împlini o pioasă datorință a sufletului nostru.

La biserica sfântului Mormânt vom înălța împreună cu I. P. S. fericitul patriarh al Ierusalimului rugăciuni către Tatăl cel ceresc, pentru vii și morți, pentru întreg poporul nostru dreptcredincios și pentru toți ceice vor însoți, darul lor de un pomelnic. Acolo ne vom ruga ca Dumnezeu să măturească cu darul Său credința cea mântuitoare în sufletele credincioșilor, acolo vom cere iertare de păcate dela Mântuitorul, care și-a vărsat sângele pentru izbăvirea oamenilor, acolo vom cere ocrotire pentru neamul și țara noastră, pentru sfânta noastră biserică strămoșească, dela Cel ce a întemeiat-o în lume pentru a conduce sufletele la viața de veci.

Despre darurile trimise se va face dare de seamă publică.

(ss) *Dr. Nicoale Bălan*,
Mitropolitul Ardealului.

În legătură cu cele de mai sus dispunem ca în toate bisericile noastre să se poarte un disc în ziua de Adormirea Maicii Domnului, iar banii adunați să se trimită la Sibiu, făcându-ne și nouă raport despre aceasta.

Cluj, 27 Iulie 1925.

Consistorul.

STIRI

Donație. Pentru muzeul nostru eparhial au intrat dela parohia Tămășa un catavasier dela 1805, un catehism manuscris dela 1836, un nineiu manuscris pentru sărbătorile de peste an dela 1800.

* * *

Congresul dela Stockholm. La 10 August se va deschide la Stockholm, prezidată de regele Suediei, o conferință mondială pentru creștinismul practic, la care nu vor participa numai protestanții Europei și Americii, ci și delegați ai creștinismului oriental.

Programul a și fost întocfit. Diferitele biserici au prelucrat teze anumite și le-au trimis comitetului executiv care stăruiește pentru o înțelegere a bisericilor între ele.

Conferința va avea 4 președinți: Arhimandritul Söderblom, dela Upsala, dela care a plecat ideia acestei conferințe, arhimandritul de Canterbury, dr. A. Brown din New-York și patriarhul din Constantinopol.

În program se prevede anume că nu se vor desvolta chestiuni de confesiune și de constituție bisericească, ci probleme de ordin moral și cultural, cum le cer timpurile de față.

* * *

† *Nicolae Cădo*, preot ortodox în Pâclișa a reposat în 21 Iulie în vârstă de 71 ani după un serviciu pastoral de 48 ani. Odihnească în pace.

* * *

Preschimbarea bancnotelor de 500 și 1000 lei plănuită de mult s'a realizat. Bancnotele noi au fost tipărite mai frumoase și mai practice și mai greu de falsificat. În scurtă vreme se vor pune în circulație.

* * *

Despăgubiri. Considerând marile pagube, suferite de locuitorii unor comune în urma furturilor din săptămânile trecute, guvernul a ordonat prefecturilor județene, să întocmească tablouri cu numele celor păgubiți, prețuind după putință pagubele suferite. În baza acestor prețuiri, guvernul a hotărât apoi acordarea de ajutoare ce se vor urca până la jumătate din pagubele avute.

* * *

A apărut: *Despre stihis* o broșură instructivă și luminoasă, care tratează maladia aceasta grozavă cu deplină competență. E scrisă de dl Dr. Dominic Stanca. Merită să fie cunoscută de toată lumea și să fie răspândită și la sate pentru luminarea poporului. Prețul 10 lei.

Somnul în Rusia. Presa franceză înregistrează o știre care dacă ar veni din altă parte, ar trebui pusă direct la îndoială.

E vorba de reglementarea orelor de somn reglementare care a fost de curând instituită în cuprinsul Rusiei sovietice.

Locuitorii Moscovei, de exemplu, trebuie să doarmă dela douăsprezece noaptea, până la nouă dimineața. Nimănui nu-i este îngăduit să se scoale înainte de această „matinală” oră.

Câțiva bolșevici nedisciplinați cari au găsit de cuviință să se scoale și să iasă din casă mai de vreme, în dorința de a începe lucrul mai de timpuriu, au fost pedepsiți, ca unii cari călcaseră dispozițiile regulamentare.

Guvernul sovietic pare hotărât să facă tot

ce-i stă în putință spre a paraliza complet viața normală în Rusia

Ce pot face ovreii. În Polonia, care e cutropită de jidani, organizația acestor jidani a izbutit să încheie o convenție cu guvernul țării, în care între altele li se garantează: Școlile ovrești primesc dreptul de publicitate, școlile speciale vor fi subvenționate de stat, libera intrare a ovreilor în justiție și administrație, ovreii sunt scutiți de serviciul militar la trupele de campanie, reprezentarea proporțională în camerele de comerț și în toate institutele financiare ale statului, precum și distribuție proporțională a concesiunilor de import și export; guvernul va interzice agitația antisemită în presă, suspendarea repausului duminical pe seama ovreilor și altele. Azi mâne ne vom trezi și noi cu astfel de pretenziuni din partea ovreilor cari devin și la noi din zi în zi tot mai îndrăsneți.

* * *

Inima lui Flamarion. Renumitul astronom mort de curând a lăsat în testamentul său ca inima să-i fie scoasă și păstrată în satul său natal. După ce însă testamentul i-s'a deschis numai cum dorința nu i-se mai poate împlini.

* * *

Danie. Dl Ioan Voicu, director la banca „Izvorul” din Uioara a donat bisericii noastre din Fărău suma de 500 lei. În numele poporului meu îi exprim cele mai călduroase mulțumiri, rugând pe bunul Dumnezeu să sporească înaintarea acestei instituții, și să-i răsplătească fapta cea bună. — Preot *Vasile Fofeldea.*

No. 227—1925.

3—3

CONCURS

Devenind vacant postul de paroh în parohia de clasa I, *Borgomișloceni*, în tractul Bistriței, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în revista „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Intregirea salariului de stat.
2. Casă parohială cu supraedificate economice în stare bună și grădină.
3. Sesiune parohială asemnată prin reforma agrară 11 iug. 720 stâneni cu prospecte de întregire, folosința celor două cimiterii.
4. Venitele stolare obicinuie majorate conform împrejurărilor de astăzi.

Reflecții la acest post își vor înainta cere-

rile legal documentate la oficiul protopopesc a Bistriței și au voie a se prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare și în comună, la biserică, pentru ca să facă cunoștință cu poporul.

Bistrița, 16 Maiu 1925.

Oficiul protopop. ort. rom. în înțelegere cu comitetul parohial.

Grigore Pletosu, protopop.

No. 4162—1925. Pres.

3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de Duhovnic seminarial combinat și cu postul de econom, prin aceasta publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar de bază 400+300=700 lei cu toate accesoriile cari fac în total 2600 lei lunar.
2. Locuință, întreținere, luminat și încălzit în Seminar.

Dela concurenți se cere să fie preoți calificați, fiind preferiți preoți văduvi fără prunci eventual ieromonarhi.

Petițiile însoțite cu documentele necesarii (atestat de botez, de școală, de teologie și de purtare morală) — le vor înainta în termenul prescris la Consistorul Diecesan din Cluj.

Cluj, 15 Iulie 1925.

Nicolae Ivan, Episcop.

No. 4037—1925.

3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de *preot misionar* Diecesan, sistemizat prin hotărârea Ministerială No. 19.206 dela 18 Iunie 1923, cu locuința permanentă în Cluj, publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Retribuțiile sunt:

1. Salarul de bază 1600 lei lunar cu toate accesoriile.
2. Bilet de drum liber pe CFR.
3. Spesele de deplasare și diurnă egală cu a inspectorilor din administrația centrală a ministeriilor (200 lei plus speșele de trăsuri).

Dela concurenți se recere pe lângă calificația pentru o parohie de clasa primă, să fie și preoți cu ani de praxă și cu experiență pastorală.

Petițiile însoțite de documentele necesare și de alte atestate recomandatoare, eventual publicații proprii, se vor înainta Consistorului Diecesan din Cluj în termenul deschis.

Cluj, la 15 Iulie 1925.

Nicolae Ivan, Episcop.

No. 657—1925.

3—3

CONCURS REPETIT

Pentru întregirea postului de paroh, în parohia de clasa II-a din *Jabenita*, protopopiatul Reghinului, se publică a doua oară concurs, cu termen de 30 zile dela cea dintâi publicare în „Renasterea”.

Beneficiile parohului sunt:

1. Salar dela stat.
2. Locuință în casa parohială nou zidită, în curs de isprăvire, cu supraedificate și grădină.
3. Sesiune parohială de 16 jug. care în anul acesta s'a dat în arândă cu 24 mii lei.
4. Anual 12 m. cubi de lemne de foc, din pădurea parohială.
5. Venitele stolare obisnuite, zi de lucru și mierța.

Comuna e stațiune balneară, cu baie de apă sărată, la o depărtare de 9 klm. de Reghin.

Reflectanții își vor înainta cererile, legal întocmite, oficiului nostru și se vor prezenta într-o zi de sărbătoare în parohie, pentru a se face cunoscuți poporului.

Oficiul protopopesc ortodox din Reghin, în înțelegere cu comitetul parohial din *Jabenita*.

Reghin, la 1 Iulie 1925.

D. Antal, m. p. protopop.

No. 202—1925.

3—3

CONCURS REPETIT

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune din parohia de clasa III-a *Brăzești* în tractul *Lupșa*, sistemizat prin rezoluția consistorială No. 8270—1918 Bis., pe lângă parohul *Simion Pop*, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea”.

Beneficiile sunt: Toate venitele parohiale conserise în coala B), cu excepția zilei de clacă,

apoi salariul dela stat, care se votcăză conform cvalificației și anilor de serviciu de care va dispune alesul capelan.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele recerute; se trimite subscriului oficiu în termenul deschis.

Concurenții, cu observarea prescrișelor din regulamentul pentru parohii și cu prealabila înștiințare a subscriului, se vor prezenta și în comună pentru ca să facă cunoștință și cu poporul.

Baia-de-Arieș, 2 Iunie 1925.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al *Lupșei* în înțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Gan, protopresbiter.

No. 490—1925.

3—3

C O N C U R S

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa III-a *Butene* din tractul *Huedinului*, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renasterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Un teritor de circa un jughâr rezervat pentru edificarea casei parohiale și supraedificatele economice, curte și grădină parohială. Parohia se deobligă a edifica casă parohială sau a transforma școala confesională în casă parohială în timpul cel mai scurt.

2. Una ferdelă de grâu, săcară, porumb sau orz de fiecare fun și una zi de lucru în natură sau prețul zilei dela fiecare fun.

3. 15 jughăre, 530 stânjeni sesiune parohială.

Pentru întregirea prin reforma agrară s'au făcut demersurile cuvenite.

4. Stola obicinuită.

5. Drept de pășunat și pădure.

6. Intregirea dela stat conform cvalificațiunei. Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta în termenul indicat subsemnatului oficiu.

Reflectanții pe lângă observarea prescrișelor din regulamentul pentru parohii se vor prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Huedin, la 10 Iulie 1925.

Oficiul prot. presbiteral ort. rom. al tractului *Huedin* în conțelegere cu comitetul parohial.

Aurel Muntean, protopop.